

Světlem šumavské přírody

Velikost: výška v kohoutku: 50 - 70 cm
délka těla 80 - 120 cm
Délka ocasu: 17-21 cm
Hmotnost: 17-36 kg
Silně ohrožený druh

Rys ostrovid
Lynx lynx
Luchs / Lynx

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 41 - 52 cm
Délka ocasu: 23-28 cm
Hmotnost: 0,8-1,6 kg

Kuna lesní
Martes martes
Baummartener / European Pine Marten

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 37-52 cm
Délka ocasu: 21-31 cm
Hmotnost: 0,9-2,1 kg

Kuna skalní
Martes foina
Steinmartener / Beech Marten

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Velikost: výška v kohoutku: 65 - 80 cm
délka těla: 105 - 160 cm
Hmotnost: 25-60 kg
Kriticky ohrožený druh

Vlk obecný
Canis lupus
Wolf / Wolf

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 70 - 90 cm
Délka ocasu: 15 cm
Hmotnost: až 20 kg

Jezevec lesní
Meles meles
Europäische Dachse / European Badger

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 21 - 30 cm
Délka ocasu: 8 - 12 cm
Hmotnost: 150-300 g

Lasice hranostaj
Mustela erminea
Hermelin / Stoats

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 57-80 cm
Délka ocasu: 27-55 cm
Hmotnost: 6-17 kg
Silně ohrožený druh

Vydra říční
Lutra lutra
Fischotter / Otter

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Světlem šumavské přírody

Velikost: výška v kohoutku: 35 - 40 cm
délka těla: 50 - 80 cm
délka ocasu: 30-45 cm
Hmotnost: 3-10 kg

Liška obecná
Vulpes vulpes
Rotfuchs / Red Fox

NP a CHKO Šumava
Střediska environmentální výchovy

Název: Vlk obecný**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** psovití**Délka života:** 12–15 let v přírodě, max. 20 let v zajetí.**Chování:** Žije v rodinných smečkách.**Mládata:** 4–8, osrstěná, oči otvírají po 10–13 dnech.**Potrava:** Jeleni, srnci, divoká prasata, drobní savci, hmyz, lesní plody.**Popis:** Barva srsti je proměnlivá, nejčastěji v odstínu šedé. Stínování je patrné na srsti všech vlků a tvoří specifický vzor s rozlišovací funkcí. Vlk má širokou hlavu, krátké špičaté uši a šikmé žluté oči. Má 42 zubů, špičky jsou ostré a lehce zakroucené pro pevné uchopení kořisti, dlouhé až 6 cm. Velmi ostré jsou i řezáky. Nejlépe vyvinutými smysly vlka jsou čich a sluch. Velké ušní boltce mohou vlci ovládat pomocí sedmnácti svalů, což jim umožňuje snadno zachycovat a zaměřovat zdroj zvuku. I zrak vlka je velmi ostrý, zpozoruje i nepatrný pohyb. Nehybné objekty však snadno přehlédne. Vlci vidí pouze černobíle, což je velká výhoda za šera. Vlk má vysoké nohy a svěšený ocas.**Výskyt:** Nejčastěji se drží v rozsáhlejších lesních porostech. V ČR se trvale vyskytuje v Beskydech, na Šumavě se objevují první kusy.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Liška obecná**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** psovití**Délka života:** V našich podmínkách se dožívá okolo 8 let.**Chování:** Žije samotářským způsobem. Pouze v místech vysoké populační hustoty žijí lišky i ve skupinách.**Mládata:** V březnu až květnu se rodí 3–10 tmavě osrstěných slepých mláďat. Osamostatňují se po 3 měsících.**Nora:** Liščí nora slouží jako úkryt a prostor pro vyvádění mláďat.**Potrava:** Hlavní složku potravy tvoří drobní hlodavci, hmyz či měkkýši, lesní plody a jiná rostlinná potrava. Nepohrdne ani mršinou, v zimě či v období péče o mláďata může lovit zajíce, srnčata, bažanty, kachny či domácí drůbež.**Popis:** Liška je štíhlá psovitá šelma s poměrně dlouhým špičatým ušima a dlouhým huňatým ocasem. Srst je obvykle na většině těla rezavá, dolní část obličej, břicho a konec ocasu jsou žlutobílé, nohy a uši na konci černé. Kromě této barevné kombinace se v přírodě vyskytují ještě dvě další, tzv. stříbrná a černá.**Výskyt:** Liška obecná je nejrozšířenější středně velkou šelmou České republiky. Přednostně obývá lesní komplexy a zalesněné plochy v otevřené krajině. Na Šumavě byla pozorována i na vrcholu Plechého a Jezerní hory – ve výškách 1300 m n. m.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Kuna skalní**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** lasicovití**Délka života:** 8–10 let**Chování:** Žije samotářsky, převážně s noční aktivitou. Velice dobře šplhá po skalách a kolmých stěnách budov, po trámech, střeších.**Mládata:** Mládata se rodí osrstěná, sají mléko 7–8 týdnů. Během podzimu se osamostatňují.**Potrava:** Drobní zemní savci a jiní obratlovci, vejce ptáků, plody, hmyz. Vyhřabává také hnízda čmeláků a vos. Drobné domácí zvířectvo, vejce.**Popis:** Na rozdíl od kuny lesní má méně ochlupený ocas a srst je poněkud řídkší. Hlavní rozdíl je ve zbarvení, celkově převládá světlejší šedohnědý odstín. Nohy a ocas jsou obvykle tmavší než hřbet. Typická je bílá náprsenka, která sahá hluboko na přední končetiny, někdy je patrná i po stranách krku.**Výskyt:** Obývá celé území ČR. Typický obyvatel otevřených kulturní krajiny, především okrajů lesů, skalnatých terénů, ale i sídelních celků. Byla zastížena i na šumavských rašelinistiších. Vystupuje i nad horní hranici lesa (např. Poledník).**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Kuna lesní**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** lasicovití**Délka života:** Průměrně až 10 let.**Chování:** Kuna je mrštná a dovede dobře šplhat, skákat i běhat. Je aktivní především večer a v noci. Mimo období páření žije samotářsky.**Mládata:** V dubnu a květnu se rodí 2–6 slepých a málo osrstěných mláďat. Mládata se stávají plně nezávislá ve stáří 6 měsíců.**Nora:** Obývá nory v lesích, někdy i v menších lesících a parcích. Sama si je vyhrabe v dutinách stromů, obývá též opuštěná hnízda věveřek a ptáků.**Potrava:** Kuna lesní se živí především malými savci – hlavně drobnými lesními hlodavci, ptáky, žábami, hmyzem, ale také vejci i různými plody. Do jejího jídelníčku patří také mršiny.**Popis:** Má štíhlé tělo, dlouhé nohy a dlouhý huňatý ocas. Barva srsti je v odstínech od světle hnědé, hnědé, až po černou. Na hrudi má žlutou skvrnu. Končetiny má vybaveny ostrými a dlouhými dráčky, v tlamě jsou ostré zuby. Má velké ušní boltce a dobře vyvinutý sluch.**Výskyt:** Na Šumavě žije od podhůří do horských poloh.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Lasice hranostaj**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** lasicovití**Délka života:** 5 až 10 let**Chování:** Jedná se o soumračného a nočního živočicha. S oblibou se vyskytuje i na březích vod, mimo jiné i výtorně plave.**Mládata:** V jednom vrhu může být 3–7 mláďat.**Potrava:** Hlodavci, žáby, ještěrky, slímáci a hmyz.**Popis:** Protáhlé, velmi štíhlé a pružné tělíčko má i s deseticentimetrovou délkou ocasu cca 25 cm. Samci bývají výrazně větší než samice. Zbarvení srsti hranostaje je odlišné pro horké letní měsíce a chladná období roku, kdy je zbarvení bílé. V jarních měsících se přidává odstín od světle hnědé, přes červenohnědou až k tmavě hnědé barvě, přičemž oblast břicha zůstává stále jasně bílá nebo se jemně zbarvuje od žlutobíla. Konec ocasu je po celý rok černý. Z jeho kožesiny byly zhotovovány pláště králů a knížat. Příbuzný druh je lasice kolčava, která nemá nikdy černou špičku ocasu.**Výskyt:** Vyskytuje se na severní polokouli a má raději chladnější oblasti. Obývá také Severní Ameriku a celou Asii.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Rys ostrovid**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** kočkovití**Délka života:** 14–17 let (v zajetí až 25 let)**Chování:** Samec žije samotářsky, samice se stará o mláďata až do další říje.**Mládata:** Nejčastěji v květnu se rodí 2–4 osrstěná, slepá mláďata. Oči otvírají po 16–17 dnech.**Potrava:** Především srnčí zvěř, v létě často chytá i hlodavce, zajíce, ptáky, hmyz a občas si jídelníček zpestří i lesními plody. Při lovu kořist neštvě, ale překvapuje ji náhlým útokem ze zálohy a pronásleduje během krátkou vzdálenost.**Popis:** Statná kočkovitá šelma s vysokými nohama a krátkým, jakoby utatým ocasem. Místy až 3,5 cm dlouhá a v zimě hustá srst je rezavohnědá až šedožlutá s více či méně výraznými hnědočernými skvrnami. Středem hřbetu se táhne podélný tmavý pruh, konec ocasu je rovněž černý. Břicho bývá světlejší až bílé. Okraje ušních boltců lemují štětičky prodloužených chlupů a u některých jedinců se na lících srst protahuje v tzv. licousy.**Výskyt:** Nejčastěji se drží v rozsáhlejších lesních porostech, kde mu skalnaté terény a hustý podrost poskytnou dostatek úkrytů. Na Šumavě byla původní populace vyhubena v 19. století. V 80. letech 20. století se rys na Šumavu navrácí díky úspěšnému umělému vypouštění.**Ilustrace:** Pavel Procházka**Název:** Jezevec lesní**Třída:** savci**Řád:** šelmy**Čeled:** lasicovití**Délka života:** Až 15 let.**Chování:** Jezevec je noční zvíře a v zimě se neukládá k zimnímu spánku, pouze omezuje svoji aktivitu na minimum.**Mládata:** V únoru až dubnu se rodí 1–5 mláďat.**Nora:** Nachází se v lesích, houštinách, rašelinistiších, polích a březích strání ve vyvýšeném terénu. Nora je hodně členitá a dosahuje hloubky až pěti metrů. Jezevec si v noře buduje labyrint chodeb a brloh, kde spí. Je čistotný – zbytky potravy a trus odnáší z nory ven.**Potrava:** Jezevci jsou všežravci. Živí se hraboši, žížalami, žábami, hady, hmyzem, ptáky a jejich vejci, kořinky, houbami a semeny, ale také mršinami.**Popis:** Jezevec je největší kunovitou šelmou u nás. Jeho tělo je pokryto žlutošedou až černou srstí a protáhla hlava má bílou barvu s černými podélnými pruhy přes oči. Došlapuje na celá chodidla a na tlapách má pět velkých drápků, které potřebuje především na vyhřabání nory.**Výskyt:** Obývá podstatnou část území ČR. Na Šumavě žije od podhůří do horských poloh.**Ilustrace:** Pavel Procházka